

HIZTEGI BATUA

postura - santu

postura *Bizk.* ‘apustua’

pot

pot egin

potka

potā: *Ommastrephes sagittatus*

potasa

potasio

pote *Heg.* h. **poto**

potentzial

potin *Bizk.* ‘txalupa-mota’

poto *Heg.* 1 ‘ontzia’; 2 (bertsolaritzakoa)

poto egin

potolo

potret *Ipar.* ‘argazkia, erretratua’

potro *Lgart.* ‘barrabila’

potro jorran

pottoka ‘Euskal Herriko zaldi txikia’

pottoko ‘zaldikumea’

potxolo *Adkor.*

poxelagarri iz. *Ipar.*

poxelatu, **poxela**, **poxelatzen**, *Ipar.* **du** ad.

poxelatzaile *Ipar.*

poxelu *Ipar.* ‘oztopoa, eragozpena’

poxi *Ipar.*

poxi bat ‘apur bat’

poxika

poxpolin izond. ‘pertzenta, liraina’

poxpolu* e. **pospolo**

poz

pozak (egon, ibili)

pozaren pozez

pozaldi

pozarren adlag. ‘(oso) pozik’

pozbide

pozgabetasun

pozgabetu, **pozgabe(tu)**, **pozgabetzen**, *da/du* ad.

pozgarri izond. eta iz.

pozik

pozkari *Bizk.* ‘poza, alaitasuna’

pozkida *Jas.* ‘kontsolazioa’

pozkidatu, **pozkida(tu)**, **pozkidatzen**, *Jas.* **da/du** ad.

pozkor

pozwi

pozwidun

pozoikeria
pozoitsu
pozoitu, pozoitu(tu), pozoitzen, *da/du* ad.
pozoitzaile
poztasun
poztu, poztu(tu), poztzen, *da/du* ad.
pragmatika
pragmatiko
pragmatismo
praka pl.: *praka(-)pare bat*
praka(-)barren: *praka barrena hartu*
praktika
praktikatu, praktika(tu), praktikatzen, *du* ad.
praktiko
praktikotasun
praxi
predikari
predikatu 1, predika, predikatzen, *du* ad.
predikatu 2 iz. *Gram. eta Log.*
predikatzaile
prediku
prefazio
prefektu: *Erromako prefektua*
prefet *Ipar.*
prefosta *Zub.* ‘dudarik gabe’
pregoi
pregoilari
pregonatu, pregona, pregonatzen, *du* ad.
prehistoria h. **historiaurre**
prejitu* e. **frijitu**
prelatu iz.
preludio
premia
premia izan
premiadun
premialdi
premiatsu
premiatu, premia(tu), premiatzen, *du* ad. ‘behartu’
premiatzko
premu *Ipar.* ‘seme nagusia; oinordekoa’
premuغو *Ipar.*
premutasun *Ipar.*
prenda *Heg.* 1 *Beh.* ‘bahia’; 2 *Zah.* ‘dohaina’
prentsa
prentsatu, prentsa(tu), prentsatzten, *du* ad.
prentsaurreko
preparatu, prepara, preparatzen, *Zah.* ‘prestatu, apailatu’
preposizio
presa 1
presa izan
presako
presa 2 ‘urtegia’: *ura joanda presa egin*
presaka
presakako
presarazi, presaraz, presarazten, *du* ad.
presati
presatu, presa(tu), presatzen, *da/du* ad.

presentatu, presenta, presentatzen, batez ere *Ipar. du* ad. 'aurkeztu'
presente
presentzia
preseski
presidente 'lehendakaria, burua'
presidenteorde
presidentetza
presio
presku *Bizk.* 'mertzika'
preso
 preso altxatu
presondegi
presozain
prest: *dantzara joateko borondate presta; prest dago edozertarako*
 prest-presta *Ipar.*
prestaera
prestaketa
prestakizun
prestakuntza
prestalan
prestamen: *biderako prestamenak egin*
prestarazi, prestaraz, prestarazten, *du/dio* ad.
prestasun
prestatu, presta, prestatzen, *da/du* ad. 1 'gertatu, apailatu'; 2 *g. er.* 'mailegatu'
prestatzaile
prestu
prestuki
prestutasun
prestutu, prestu(tu), prestutzen, *g. er. da/du* ad.
prezagarri *Ipar.*
prezarazi, prezaraz, prezarazten, *Ipar. du* ad.
prezatu, preza, prezatzen, *Ipar.* 1 *du* ad. 'balioetsi, aintzakotzat hartu, estimatu': *ekaitza iragan denean prezatzen duzu eguraldi ona; 2 da* ad. 'harrotu': *zeure ohoinkeriaz prezatzen bazara*
 prezeski* e. **preseski**
preziatu izond. 'balio handikoa': *harri preziatuak (= harri bitxiak)*
prezio
pribatu izond.
primario 'lehen, nagusia; beste zerbaiten aurretikoa; oinarritzkoa'
primate
primitibo izond.: *Euskal Herriko gizon primitiboa (= lehen gizona)*
printze
printzerri
printzesa
printzipio 1 'hastapena, oinarria'; 2* e. **hasiera, haste, hastapen**
priore
prisma
proba: *liburuaren lehen probak; Unibertsitatara sartzeko probak; idi(-)probak*
probalari
probaleku
probatu, proba(tu), probatzen, *du* ad.1: *idiak probatu; laguna probatzeko esan zuen hori; 2 'dastatu': ez dut urte betean ardorik probatu*
probeta
 probetxatu* e. **aprobetxatu**
probetxu
 probetxuzko
probetxugabe

probetxugarri
probidentzia
probintzia
probintzial
problema
produktu
produktzio 'ekoizpena'
produzitu, produzi, produzitzen *du* ad. 'ekoitzi'
profanatu, profana, profanutzen *du* ad.
profanatzaile
profanazio
profano
profesa *Erl.*
profesio
profesional izond. eta iz.
profesionalizatu, profesionaliza, profesionalizatzen *da/du* ad.
profesionaltasun
profeta
profetiko
profetizatu
profezia
profitatu, profita, profitatzen *Ipar.* = **aprobetxatu**
programa
programatu, programa(tu), programatzen *du* ad.
programatzaile
programazio
progu 'dolua'
proiektagailu
proiektatu, proiektu, proiektatzen *du* ad.
 proiektil* e. jaurtigai
proiektu
prokotsul
prokuradore
proletario
promes
 promes egin
promestu, promes(tu), promesten *du* ad.: *Lur promestua*
pronostiko
pronto *Heg. Herr.* h. prest
propaganda
propano
propietate
propio
proporzio 1 'erlazioa, egokitasuna'
proporzio 2 *Heg. Herr.* 'aukera'
proporzional
proporzionaltasun
proposamen
proposatu, proposa, proposatzen *du* ad.
prosa
prosalari
prosazale
proselitismo
proselito
prosodia
prostata
prostituta

prostituzio
 protagonismo
 protagonista
 proteina
 protesta *Heg.*
 protesta egin
 protestante
 protestantismo
 protestatu, protesta(tu), protestatzen, *du ad.*
 protoi
 protokolo
 protoplasma
 protozoo
 prozedura 1 'eginbidea, jarraibidea'
 prozedura 2 *Ipar. h. isun*
 prozesio
 prozesu
 psike
 psikiatra
 psikiatria
 psikoanalisi
 psikoanalista
 psikolinguista
 psikolinguistika
 psikologia
 psikologiko
 psikologo
 psikopedagogia
 psikosi
 psikoterapia
 pterodaktilo
 pubertaro
 pubertasun
 publikatu, publika, publikatzen, *du ad.*
 publiko = ageriko, jendaurreko; herri(-)
 publikoki
 publikotasun
 publizitate
 puding* e. budin
 puies *Ipar.*
 puiesak eman
 pulpitu *Heg.*
 pultsu
 pulnpa *Ipar.* 'murgilaldia'
 pulnpaka
 pulnparazi, pulnparaz, pulnparazten, *du ad.*
 pulnpatu, pulnpa(tu), pulnpatzen, *da/du ad.*
 puma: *Felis (puma) concolor*
 punpa 'pilotaren botea'
 punpa(-)laster
 punpaka
 punpaila *Ipar.* 'burbuila'
 punpailaka
 punta
 puntada
 puntadun
 puntapax 'iltze mota'

puntu
 puntu kardinal
puntuazio
pure
 pure egin
puregailu
purga
purgatorio
purgatu, purga(tu), purgatzan, *du ad.*
purismo
purista
puritano
purpura
purra interj.
purrust
 purrust egin
purrustada
purrustadaka
purrustaka
purrustan adlag. *Ipar.* 'ugari'
putzil
putzilkeria
puru 1 izond. 'hutsa, garbia'
puru 2 *Heg.* 'zigarro mota'
pusatu, pusa, pusatzen, *Ipar. du ad.* 'bultzatu'
puska
puskaka
puskatu, puska(tu), puskatzen, *du ad.*
puskatxo
puskatzaile
puskatzar
pusketa *Gip.*
pusketaka
pusketatxo *Gip.*
pusla *Bizk.* 'larra azaleko handitu urtsua'
puta
putakume
putar *Ipar.* 'zaldiaren edo astoaren ostikoa'
putaseme
putazale
putiko *Ipar.* 'mutikoa'
putre = sai: *Gyps fulvus*
putz
 putz egin
 putzak eman
 putzak hartu
 putzak eduki
putzontzi izond. 'harroa'
putzu
putzuratu, putzura, putzuratzen, *da ad.*
puxika *Bizk.* 'maskuria'
puxtarri
puzgailu
puzka
puzker
puztu, putz/puztu, puzten *da/du ad.*
puzzle

Q

quasar
quorum

* * *

R

radar
radio
raja
rally
ramadan
ranking
rapsoda
rapsodia
razional* e. arrazional
razionalismo* e. arrazionalismo
razionalista* e. arrazionalista
record* e. errekor
referendum
rekete* e. erreketete
renio
rifle* e. errifle
rito* e. errito
robot
rock-and-roll
rodio
rol
ron
royalty
rubidio
rugby* e. errugbi
ruleta* e. erruleta
rutenio

* * *

S

sabai
sabaiaurreko *Gram.*
sabaikari *Gram.*
sabel
sabelalde
sabelaldi
sabelandi
sabeldu, sabel(du), sabeltzen, *da/du* ad.: *horma sabeldu da*
sabeleratu, sabelera, sabeleratzen, *du* ad.
sabeleri 'ardien eta ahuntzen beherakoa'
sabelkeria
sabelki 'sabeleko okela'
sabelkide
sabelkoi
sabelkoikeria
sabelmin
sabi: *Amaranthus sp.*
sable I 'arma mota'

sable 2 *Ipar. Zah.* ‘hondarra, hareá’

sabotaje

saburdin: *Trachinus vipera*

sadiko

sadismo

saduzear

safari

sagailo ‘itsaskia; itsaso nahasia’

sagar

sagara *Erl.*

sagarapen *Erl.*

sagaratu, *sagara*(tu), *sagaratzen*, *du ad. Erl.*

sagaratze *Erl.*

sagardi = sagasti

sagardo

sagardotegi

sagarroi *Ipar.* eta *Naf.* = **kirikino, triku:** *Erinaceus europaeus*

sagarrondo

sagasti = sagardi

sagu

sagu-belar = errabia-belar: *Hieracium pilosella*

sagu-arte ‘sagutegia’

sagutegi

sagutxo

saguzar

sahaski

sahasti

sahats

sahatsuri *Ipar.* ‘satitsua’

sahets* e. saihets

sai = putre: *Gyps fulvus*

saiakera

saiaketa

saiakuntza

saialdi

saiarazi, *saiaraz*, *saiarazten*, *du ad.*

saiatu, *saia*, *saiatzen*, 1 *da ad.:* *ikasle saiatua*; 2 *du ad.:* *dendan zortzi alkandora saiatu zituen, baina denak txiki zituen*

saieta

saietera ‘saieta(-)zuloa’

saihesbide ‘hirigunea saihesten duen bidea’

saiheska

saiheski

saihestu, *saihets*, *saihesten*, 1 *da ad.* ‘bidetik atera, baztertu’; 2 *du ad.:* *traba eta debekuak saihesteko*

saihets

saihets(-)hezur

sail

sailcan ‘ilaran’

sailburu

sailburuorde

sailburuordetza

sailka

sailkapen

sailkatu, *sailka*(tu), *sailkatzen*, *du ad.*

sailordetza* e. sailburuordetza

saindu *Ipar.* eta *Jas. h. santu*

sainduetsi, *sainduets*, *sainduesten*, *du ad.*

sainduki *Ipar.*

saio

saka egin 'bultza egin'

sakabanatu, sakabana, sakabanatzen, *da/du* ad.

sakabanatzaile

sakadura

sakan

sakangune

sakarina

sakatu 1, saka(tu), sakatzen, *du* ad. 1 'jo'; 2 'zapaldu'; 3 'engainatu'

sakatu 2, saka(tu), sakatzen, *du* ad. 'sakea atera'

sakatzaile

sake

sakela

sakeladun

sakelaratu, sakelara, sakelaratzen, *du* ad.

sakon

sakondu, sakon(du), sakontzen, *du* ad.

sakonera

sakonki

sakontasun

sakonune

sakramentino

sakramentu

sakratu izond.

sakre 'madarikazioa'

sakreka

sakrifikatu, sakrifika, sakrifikatzen, *da/du* ad.

sakrifizio

sakrilego

sakristau

sakristautza

sakristia

sakro *Anat.*

sala 'aretoa'

salabardo

salaketa

salakuntza

salami

salarazi, salaraz, salarazten, *dio* ad. 1 'salatzera behartu'; 2 'salatzera behartu'

salatari

salataritza

salati

salatu, sala, salatzen, *du* ad.

salatzaile

salbabide

salbagarri

salbai *Ipar.* 'basatia'

salbakeria *Ipar.*

salbaiki *Ipar.*

salbamen

salbamendu

salbarazi, salbaraz, salbarazten, *du* ad.

salbatore *Ipar.* 'igokundea'

salbatu, salba, salbatzen, *da/du* ad.

salbatzaile

salbazio**salbe****salbia:** *Salvia sp.***salbide****salbu:** *fededun guztiak, salbu zaharrak eta eriak; horiekin denekin, hasi berri diren zenbaitekin salbu, kantatu dut askotan***salbuespen****salbuetsi,** salbuets, salbuesten, *du ad.***salda****saldatsu****saldo** *Ipar.* eta *Naf.* 'talde (handia)'**saldoka****saldu,** sal, saltzen, *du ad.***saldukeria****salerosi 1 iz.****salerosi 2,** saleros, salerosten, *du ad., g. er.***saleresketa****salerosle****salerospen****saleroste****salerostegi****salerostun****salesiano****salestar****saletxe 1** (ardiena); 2 'saltokia'**salgai 1** pred.: *salgai dagoen liburua*; 2 iz.: *Europa guztiko salgaiak itsasoz zabaltzen zituen***salketa****salmahai****salmenta****salmo****salmogile****salmonella****salmonellosi****salneurri****saltagailu****saltaka****saltarazi,** saltaraz, saltarazten, *du ad.***saltatu,** salta, saltatzen, *da ad.* 'salto egin'**saltegi****salto****salto egin****saltoka****saltokari****saltoki****saltsa****saltsatu,** saltsa(tu), saltsatzen, *du ad.***saltsero** *Heg. Herr.***saltxitxa****saltzaille****salletar****sama** *Bizk.* 1 'lepoa'; 2 'eztarria'**samalda** *Gip.* 'aldra, talde handia'**samaldan****samaldaka****samar:** *berandu samar etorri da; aurreratu samarra du bere lana***samariar**

samartu *da/du* ad.(aspektu burutuan bakarrik erabiltzen da, aurretik partizipioa edo izenondoa duela):
isildu samartu zirenean

samats *Ipar.* 'ongarria, simaurra'

samin

saminaldi

saminarazi, saminaraz, saminarazten, *du* ad.

samindu, samin(du), samintzen, *da/du* ad.

samindura

samingarri

saminki

saminkor

samintasun

samur 1 izond. 'gogortasunik ez duena'; 2 iz. *Ipar.* 'haserrea'

samurdura *Ipar.*

samurgo *Ipar.* 'haserrea'

samurkeria

samurki

samurkor *Ipar.*

samurraldi *Ipar.*

samurrarazi, samurraraz, samurrarazten, *Ipar. du* ad.

samurtasun

samurtu, samur(tu), samurtzen, *da/du* ad. 1 'bigundu'; 2 *Ipar.* 'haserretu'

san

sanba

sandalia

sandalo

sandia 1: *urlia, sandia eta berendia*

sandia 2 h. *angurri*

sandu *Naf.* h. **santu**

sandwich

saneatu, sanea, saneatzen

sano 1 izond. 'osasuntsua'; 2 adlag. *Bizk. Herr.* 'oso; asko'

sanskrito

santa

santa sekula(n) 'sekula santan'

santifikatu, santifika, santifikatzen, *da/du* ad. *g. er.* 'santutu'

santu

(Euskaltzaindiak, Etxarri-Aranatzen, 1999ko ekainaren 24an, eta Donostian, 1999ko uztailaren 23an, onartua)